مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته ای ، شماره ۱۵ ، بهار ۱۳۹۸جلد۲، ص ۵۵-۴۶
http://www.jase.ir

بررسی موانع تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از دیدگاه متخصصان و مدیران مدارس ابتدایی شهر شهرکرد

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته ای (سال پنجم)
شماره ۱۵ / بهار ۱۳۹۸ / ص ۵۵-۴۶

سید هادی حسینی[1]
کارشناسی ارشد برنامه ریزی آموزشی دانشگاه اصفهان

نویسنده مسئول:
سید هادی حسینی

چکیده

نهاد آموزش و پرورش برای تحول سازمانی و افزایش کیفیت با فرصت ها و تهدیداتی مواجه است. برخی از این چالش ها عبارت است از، انتظارات بالای جامعه در مورد کیفیت برنامه های درسی، کیفیت های مرتبط با امر تدریس، کیفیت آموزش های ضمن خدمت، تحولات تکنولوژیکی، یادگیری خلاقانه و اثربخش. بنابراین برای دستیابی به کیفیت در تمام زمینه ها نیازمند تغییرات اساسی در بحث آموزش و پرورش می باشد و شکی نیست که دستیابی به این

اصول از طریق روشهای سنتی امکان پذیر نمی باشد. بنابراین تدوین سند تحول بنیادین در امر آموزش و پرورش فرایندی برای دستیابی به فرایندی پویا، خلاق و اثربخش است. برای اجرای سند تحول موانعی وجود دارد که با شناسایی این موانع می توان در رفع آنها تلاش نمود. شناسایی موانع نه تنها نیازمند درک کاملی از محیط و سند تحول، بلکه مستلزم تقویت مهارت ها و تخصص هایی در زمینه های علوم اقتصادی، اجتماعی و آموزشی است. در این مقاله چهار مانع مورد بررسی قرار گرفته است که شامل: ۱- موانع ساختاری و تشکیلاتی، ۲- موانع فرهنگی و اجتماعی، ۳- موانع آموزشی و ۴- موانع اقتصادی.

واژگان کلیدی: سند تحول بنیادین- موانع آموزشی- موانع اقتصادی- موانع فرهنگی و اجتماعی- موانع ساختاری.

مقدمه

جهانی شدن تاثیر شگرفی بر تمامی ابعاد زندگی آدمی و به ویژه آموزش و پرورش در کلیه سطوح ابتدایی تا آموزش عالی داشته است. به نحوی که چهره نظام های آموزشی در سراسر جهان تغییر کرده (بل[۱]: ۲۰۰۸). تحولات محیطی[۲] در عصر حاضر با سرعت حیرت انگیز، تار و پود زندگی فردی و اجتماعی آدمی را در نوردیده و همه امور پیدا و پنهان جامعه را دگرگون کرده است. دراین دنیای متحول و متلاطم، سازمان ها و نهادها می توانند به ادامه حیات خویش امیدوار باشند که تحولات را درک کرده و پاسخ مناسب و مثبت به آن ها بدهند. آموزش و پرورش با توجه به وظایف و کارکردهایش باید سازمانی پویا، تغییرپذیر و منعطف داشته باشد. آموزش و پرورش نقش بسیار موثری در تربیت نیروی انسانی دارد و تعلیم و تربیت در این سازمان باید با توجه به نیازهای روزافزون جامعه رشد یابد (ذوعلم، ۱۳۹۰).

تغییر فرهنگ و تحول در باورها و رفتارها را باید از سنین کودکی و جوانی آغاز کرد. به همین دلیل از آغازین روزها پیروزی انقلاب انجام تحولات بنیادین در دستور کار مسئولان ارشد نظام آموزش و پرورش قرار گرفت(شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۸،ص۳). تدوین سند، مقدمه ای لازم برای ایجاد تحول است اما تحول، نیازمند دگرگونی اساسی در ارکان و اجزای آموزش و پرورش فعلی است تا در آن صورت، هر آن چیزی که در قالب مبانی نظری تهیه و ترسیم شده است، امکان اجرایی شدن پیدا کند. به عبارت دیگر سند تحول، تصویری است از آنچه مطلوب جامعه است، بنابراین چگونگی رسیدن به آن و سیر مراحل تحقق و از آن مهمتر، سلسله اقدامات لازم برای رسیدن و... اینها همه مجموعه ای از اقداماتی است که می بایست به اجرا در آید تا به تحول برسیم(صحرانورد،۱۳۸۶،ص۴۳).

طرحها و برنامه های تحولی فراوانی تدوین و اجراء شد که هر یک به دلایلی نتوانست به انتظارات جامعه پاسخ دهد. در نتیجه بعد از سه دهه از پیروزی انقلاب اسلامی، «ضرورت تحول بنیادین و اساسی در آموزش و پرورش» همچنان به قوت خود باقی است و این امر به مطالبه جدی مقام معظم رهبری و نهادها ی سیاستگذار و مسئول در حوزه ی علم و فرهنگ تبدیل شده است و مورد تائید و درخواست کارشناسان مجرب و مدیران و معلمان فرهیخته می باشد. یکی از رویدادهای مهم و قابل توجه در کشورما بعد از انقلاب اسلامی در حوزه تربیت رسمی و عمومی، تولید و تصویب سند راهبردی تحول بنیادین نظام در سال ۱۳۹۰ بوده است. سند تحول بنیادین در اوایل ۱۳۸۴ براساس منویات مقام معظم رهبری تنظیم و پس از اینکه شورای عالی آموزش و پرورش تدوین چنین سندی را تصویب کرد در اواخر سال ۱۳۸۴، شورای راهبری سند تشکیل شد و براساس این مصوبه و پس از تعیین مدیر و مجری پروژه، مدل مفهومی تدوین سند به تصویب شورای راهبری رسید که براساس آن سه کمیته تشکیل شد (حاضری و همکاران،۱۳۸۷،ص۵۲). در مسیر تحول، در اولین گام می بایست مولفه‌های اساسی آموزش و پرورش به عنوان زیر بناهای اصلی فهرست شود و بایدهای هر یک از زیر بناها جدا جدا تعریف شود و در گام بعد، باید طراحی یا معماری لازم صورت گیرد و بر اساس آن برنامه‌ریزی شود تا در گام های بعد با اجرای هر برنامه، یکی یکی زیربناها ایجاد شود و در نهایت سقف تحول بر آن نهاده شود(معصومی، ۱۳۸۹، ص۲۴). مبانی نظری سند ملی آموزش و پرورش شامل فلسفه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران، فلسفه تعلیم و تربیت[۳] رسمی عمومی در جمهوری اسلامی ایران و رهنامه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در جمهوری اسلامی ایران در جلسه ۸۲۶ شورای عالی آموزش و پرورش مورخ دوم مرداد ۱۳۸۹ تأیید کلی شد و مبنای تمامی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تولید اسناد تحولی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران است(صحرانورد،۱۳۸۸،ص۲۵). از آغازین روزهای انقلاب اسلامی، ایجاد تحول در آموزش و پرورش به منظور تعمیق و استمرار انقلاب فرهنگی، دغدغه‌ی رهبران و مسئولان ارشد نظام نوپای اسلامی بوده است و بر ضرورت آن پای فشرده‌اند. مدیران و متصدیان آموزش و پرورش نیز در پاسخ به این مطالبه‌ی به حق، اقدامات متعدد و متنوعی را در سطح خرد و کلان انجام داده اند تا شاید بتوانند این مجموعه‌ی تأثیرگذار در فرایند رشد و تعالی فرد و جامعه را، بیش از پیش با اهداف و آرمان های بلند انقلاب اسلامی هماهنگ و همسو نمایند. بیانات روشنگرانه و هشدارهای عالمانه ی مقام معظم رهبری مبنی بر تقلیدی و وارداتی بودن نظام آموزش و پرورش و ضرورت تحول بنیادین در این نظام، تأیید و تأکیدی بر صحت نگاه مذکور و ضرورت اقدام عاجل در این زمینه است(صافی،۱۳۸۲،ص۳۶). تقاضای تحول های اساسی در آموزش وپرورش ریشه در آرمانخواهی وتحول خواهی انقلابی جامعه و نظام اسلامی ما دارد، وبه یک فرد یا گروه معینی باز نمی گردد . به همین جهت همانطور که ذکر آن رفت وقتی داشتن یک سند ملی در سال ۱۳۸۲، به یک ایده در دولت اصلاحات تبدیل می شود ،به دنبال فرصتی در سال ۱۳۹۰، در دولت دهم تحقق عینی می یابد، وبه همین ضرورت برنامه های اجرایی سند نیز، محتمل است در دولت یازدهم استمرار یابد(کومبز[۴]،۲۰۱۱،ص۳۲). سند تحول[۵] ، سند زاینده ای است که قرار است شش فرزند تنومند به نظام آموزش و پرورش هدیه دهد

۱- Bell
۲- Environmental changes
۳- Education and training
۴- combez
۵- Document transformation

، تا هریک تحولی عظیم را در ساحت آموزش و پرورش بوجود آورند. تنها هدیه آن ، با نام « برنامه ملی درسی» هنوز در مرحله نوزادی است .

«نظام رتبه بندی در مرحله جنینی است وچهار زیر نظام دیگر نیز هنوز سرنوشتی نامعلوم دارند(کامیابی،۱۳۹۰،ص۲۳). این شش زیر نظام وقتی متولد شده و به دوره بلوغ خویش نزدیک شوند، محتمل است قادر باشند تحولی عظیم در آموزش وپرورش را رقم بزنند. این دوره از«زایش تا بلوغ »ممکن است بیش از ۱۰سال طول بکشد. نباید قبل از شکل گیری، تولد وبلوغ، درمورد نقش تحولی عمیق آنها، قضاوت زودرس و تبلیغات اغراق آمیز نمود. گرچه پیش بینی آثار تحولی زیر نظامها وبرناهه ها از الزامات مدیریتی است. مدیرانی که ویژگی های لازم را برای اداره دستگاهی عظیم چون آموزش وپرورش باشند(کریمی،۱۳۸۰،ص۱۲).

سند تحول بنیادین برآمده از آرمانخواهی و تحول گرایی انقلاب اسلامی ایران است.متاسفانه بعد از تصویب سند تحول بجای آنکه ارزش وجودی چنین سندی برای افکار عمومی تبیین وتشریح گردد، ونقش واهمیت آن در شکل دادن به برنامه های تحولی مورد توجه قرار گیرد، بیشتر بر پیامدهای ناشی از برنامه هایی که هنوز تدوین نشده بود متمرکز شد .تمرکزشدید بر پیامدهای پیش بینی شده ناشی از زیر نظام ها یدر حال تدوین یا شکل نگرفته ، سبب مغفول ماندن ارزش ذاتی سند تحول گردید(قاسم پور مقدم،۱۳۸۹،ص۴۵).

امروز عمل کردن در درون سند تحول، البته بعد از تبیین دقیق و اولویت بندی مناسب آن وتدوین برنامه های مناسب ، معنای تازه ای خواهد گرفت. این فرصت از زیر سوال بردن عملکرد وتصمیمات مدیران عالی جلوگیری خواهد کرد، و معیاری را برای قضاوت صحیح در باره هدفدار بودن اقدامات بوجود خواهد آورد. گرچه این قضاوت نیز نمی تواند مطلق باشد. یعنی تضمینی وجود ندارد که یک هدف گذاری، یا یک برنامه عملیاتی ، منطبق با سند تحول ، صد درصد آثار ونتایج قابل انتظار را بدنبال بیاورد. بنابراین لازم است از مطلق گویی در حوزه پیچیده تعلیم وتربیت در هر مقطعی پرهیز کنیم(فومنی و همکاران،۱۳۸۴،ص۳۶).

ابعادی از سند بنیادین نیاز به توسعه وتکمیل شدن دارد اگرچه فرایند ایجاد تحول درشش زیر نظام (شامل برنامه درسی، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی، راهبری و مدیریت، تأمین و تخصیص منابع مالی، تأمین فضا، تجهیزات و فناوری پژوهش و ارزشیابی) پیش بینی شده است ، اما بعضی جهات مورد نظر درسند تحول ، هیچ اولویت مشخصی ندارد، و به نظر می رسد مانند شش زیر نظام فوق الذکر، مورد مطالبه و تاکید سند حداقل به لحاظ شکلی ، قرار نگرفته است. این عدم تاکید به معنای عدم توجه قانون گذاربه موضوع و در نتیجه فقدان زمینه برای یک برنامه تحولی، قلمداد نمی شود. اما ممکن است ، اولویتی در حد زیر نظامها که مستقل دیده شده اند برای آن قائل نشده باشد . یکی از جهات با اهمیت مورد نظر، برنامه جدی مربوط به «نظام مشارکت در آموزش وپرورش» است (متین، ۱۳۸۵، ص۳۶).

روش پژوهش

به منظور انجام دادن این پژوهش از روش تحقیق آمیخته اکتشافی استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق شامل تمامی مدیران مدارس ابتدایی شاغل در آموزش و پرورش شهر شهرکرد در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴ بوده است. نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۱۵ نفر محاسبه شده است و به دلیل در اختیار داشتن تمامی مدیران شهر شهرکرد از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

پژوهش شامل دو مرحله اساسی بود: در مرحله اول با مطالعه های نظری یا کتابخانه ای با توجه به ماهیت، موضوع و هدف های پژوهش، از طریق بررسی و مطالعه منابع مختلف، از جمله کتابها، مقاله ها، مجله ها و فصلنامه های معتبر، پژوهشهای انجام شده، سایتهای اینترنتی و سایر منابع داخلی و خارجی مرتبط با موضوع پژوهش، اقدام به گردآوری دادهای مرتبط با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، اهداف و موانع آن و مطالب مرتبط با موضوعات مذکور نموده است. در مرحله دوم با توجه به هدفهای پژوهش، از روشهای پژوهش ترکیبی برای گردآوری اطلاعات استفاده شده است. برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش، به روش میدانی، با استفاده از مطالعه منابع و پژوهشهای مختلف، اقدام به بررسی موانع تحقق سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از دیدگاه مسئولان و کارشناسان آموزش نیروی انسانی و فناوری و فرهنگیان نواحی/مناطق مختلف استان با استفاده از یک پرسشنامه پژوهشگر ساخته، بررسی اسناد و مدارک برای گردآوری دادهای کمی و همچنین یک پرسشنامه باز پاسخ برای گردآوری داده های کیفی نموده است. برای برآورد پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرانباخ استفاده گردیده است. پایایی قسمت اول پرسشنامه ۰.۶۴، قسمت دوم ۰.۶۲ ، قسمت سوم ۰.۷۵ ، قسمت چهارم ۰.۷۵ می باشد. و پایایی کل پرسشنامه ۰.۷۰ به دست آمده است.

تحلیل داده ها

مولفه های شناسایی شده عبارتند از:

الف. موانع ساختاری و تشکیلاتی

ساختار در این پژوهش به عنوان یک مجموعه پیچیده و به هم وابسته ای است که در آن اجزاء متشکله و زیر نظانها به گونه ای سازمان یافته اند تا در اثر تعامل مداوم هدفهای از پیش تعیین شده را تحقق بخشند در نظر گرفته شده است و تشکیلات عبارت است از نظام اجتماعی خاصی که بر اساس آن عده ای از افراد ـ هم عقیده ـ به منظور رسیدن به یک سلسله هدفهای نسبتا مشخص با یکدیگر همکاری می کنند بدین ترتیب که تصمیماتی را اتخاذ می نمایند یا به مرحله اجرا و عمل در می آورند.

جدول ۱: اولویت بندی شناسایی موانع ساختاری و تشکیلاتی

ردیف	مولفه	میانگین	انحراف معیار	واریانس
۱	تغییر شتابزده در اجرای ساختار جدید آموزشی	۴.۴۱	۰.۸۶	۰.۷۵
۲	وجود ضوابط و مقررات زائد و غیر ضروری	۴.۰۷	۰.۸۱	۰.۶۶
۳	فقدان شبکه اطلاعات مدیریتی به روز	۴.۰۷	۰.۸۸	۰.۷۹
۴	توزیع ناکارامد نیروی انسانی	۴.۰۴	۰.۹۳	۰.۸۶
۵	ناهمسویی برتامه ریزی با برنامه درسی ملی	۳.۹۸	۰.۸۹	۰.۸۰
۶	عدم تدوین دقیق ضوابط آموزشی و پرورشی	۳.۸۲	۰.۹۲	۰.۸۴
۷	عدم تدوین دقیق اسناد اجرایی	۳.۷۳	۰.۹۴	۰.۹۰
۸	عدم تغییر محتوای کتب درسی	۳.۷۰	۰.۸۸	۰.۷۸

با توجه به جدول شماره یک تغییر شتابزده در اجرای ساختار جدید آموزشی (به ویژه اضافه شدن پایه ششم به دوره ابتدایی) مهم ترین مانع ساختاری و تشکیلاتی در اجرای سند تحول بنیادین می باشد.

جدول ۲: داده های استنباطی مربوط به موانع ساختاری و تشکیلاتی

ردیف	مولفه	T	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	تغییر شتابزده در اجرای ساختار جدید آموزشی	۱۷.۵۰	۱۱۴	۰.۰۰
۲	وجود ضوابط و مقررات زائد و غیر ضروری	۱۴.۱۳	۱۱۴	۰.۰۰
۳	فقدان شبکه اطلاعات مدیریتی به روز	۱۲.۹۹	۱۱۴	۰.۰۰
۴	توزیع ناکارامد نیروی انسانی	۱۲.۰۲	۱۱۴	۰.۰۰
۵	ناهمسویی برتامه ریزی با برنامه درسی ملی	۱۱.۷۳	۱۱۴	۰.۰۰
۶	عدم تدوین دقیق ضوابط آموزشی و پرورشی	۹.۶۲	۱۱۴	۰.۰۰
۷	عدم تدوین دقیق اسناد اجرایی	۸.۲۵	۱۱۴	۰.۰۰
۸	عدم تغییر محتوای کتب درسی	۸.۵۰	۱۱۴	۰.۰۰

نتایج به دست آمده در جدول دو نشان می دهد که با توجه به میانگین فرضی (۳) در سطح معناداری ۰.۰۵ تفاوت میان میانگین های به دست آمده از انتخاب مدیران به موانع ساختاری و تشکیلاتی از نظر آماری معنادار است.

ب. موانع فرهنگی و اجتماعی

فرهنگ در این پژوهش شامل مجموعه علوم و دانش‌ها، اعتقادات، هنرها، افکار و عقاید، صنایع، تکنیک، اخلاق، قوانین و مقررات، سخن، عادات و رسوم و رفتار و ضوابطی است که انسان به‌عنوان عضو یک جامعه آن را از جامعه خود فرا می‌گیرد و در قبال آن تعهداتی به عهده دارد .

جدول ۳: اولویت بندی شناسایی موانع فرهنگی و اجتماعی

ردیف	مولفه	میانگین	انحراف معیار	واریانس
۱	شناسایی نامناسب ظرفیت‌های موجود	۴.۳۸	۳.۷۲	۱۳.۸۷
۲	ناکافی بودن فضاسازی رسانه‌ای و فرهنگی	۴.۳۱	۳.۷۳	۱۳.۹۷
۳	عدم اعتماد به مشارکت بخش خصوصی	۴.۰۳	۰.۸۴	۰.۷۱
۴	کم توجهی به فرهنگ سازی	۳.۹۷	۱.۲۳	۱.۵۳
۵	ظرفیت سازی اندک برای مشارکت بخش خصوصی	۳.۷۷	۰.۸۸	۰.۷۹
۶	نگرش منفی نسبت به سند تحول	۳.۵۰	۰.۹۳	۰.۸۶

با توجه به جدول شماره سه شناسایی نامناسب ظرفیت‌های موجود در نظام آموزش و پرورش جهت بهره‌گیری بیشتر از مشارکت‌های مردمی مهم ترین مانع فرهنگی و اجتماعی در اجرای سند تحول بنیادین می باشد.

جدول ۴: داده های استنباطی مربوط به موانع فرهنگی و اجتماعی

ردیف	مولفه	T	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	شناسایی نامناسب ظرفیت‌های موجود	۸.۴۳	۱۱۴	۰.۰۰
۲	ناکافی بودن فضاسازی رسانه‌ای و فرهنگی	۳.۷۶	۱۱۴	۰.۰۰
۳	عدم اعتماد به مشارکت بخش خصوصی	۱۳.۰۹	۱۱۴	۰.۰۰
۴	کم توجهی به فرهنگ سازی	۸.۴۳	۱۱۴	۰.۰۰
۵	ظرفیت سازی اندک برای مشارکت بخش خصوصی	۹.۳۳	۱۱۴	۰.۰۰
۶	نگرش منفی نسبت به سند تحول	۵.۸۱	۱۱۴	۰.۰۰

نتایج به دست آمده در جدول ۴ نشان می دهد که با توجه به میانگین فرضی (۳) در سطح معناداری ۰.۰۵ تفاوت میان میانگین های به دست آمده از انتخاب مدیران به موانع فرهنگی و اجتماعی از نظر آماری معنادار است.

ج. موانع آموزشی

آموزش را به عنوان فراهم آوردن فرصت هایی برای اینکه دانش آموزان یاد بگیرند در نظر گرفته می شود و معمولا فعالیت هایی را که معلم به قصد آسان کردن یادگیری در یادگیرندگان به تنهایی یا به کمک مواد آموزشی انجام می دهد آموزش می نامند، چه این معلم در دبستان و چه در دبیرستان و چه در دانشگاه یا در یک دوره کوتاه کارآموزی به آموزش مشغول باشد. بنابراین آموزش به فعالیت هایی گفته می شود که با هدف آسان ساختن یادگیری از سوی آموزگار یا معلم طرح ریزی می شود و بین آموزگار و یک یا چند یادگیرنده به صورت یک کنش متقابل جریان می یابد.

جدول ۵: اولویت بندی شناسایی موانع آموزشی

ردیف	مولفه	میانگین	انحراف معیار	واریانس
۱	استفاده از روش های سنتی توسط معلمان	۴.۲۲	۰.۸۴	۰.۷۲
۲	عدم تسلط معلم به فناوری اطلاعات و ارتباطات	۴.۲۰	۰.۸۷	۰.۷۵
۳	کیفیت پایین دوره های آموزش ضمن خدمت	۴.۰۹	۰.۹۱	۰.۸۴
۴	تفاوت های سنی در دوره اول آموزش	۴.۰۵۲	۱.۰۹۸	۱.۲۰
۵	به روز نبودن دانش معلمان	۳.۹۶	۱.۰۲	۱.۰۵
۶	روش های تدریس نامناسب	۳.۸۶	۱.۰۲	۱.۰۴
۷	وجود کلاس های چندپایه	۳.۷۳	۱.۱۰	۱.۲۱
۸	عدم ارتباط بین رشته تحصیلی معلمان با تدریس	۳.۵۷	۱.۱۶	۱.۳۵

با توجه به جدول شماره ۵ استفاده از روش های سنتی و حافظه محور توسط معلمان مهمترین مانع آموزشی در نظر گرفته شده است.

جدول ۶: داده های استنباطی مربوط به موانع آموزشی

ردیف	مولفه	T	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	استفاده از روش های سنتی توسط معلمان	۱۵.۴۹	۱۱۴	۰.۰۰
۲	عدم تسلط معلم به فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۴.۷۸	۱۱۴	۰.۰۰
۳	کیفیت پایین دوره های آموزش ضمن خدمت	۱۲.۸۰	۱۱۴	۰.۰۰
۴	تفاوت های سنی در دوره اول آموزش	۱۰.۲۶	۱۱۴	۰.۰۰
۵	به روز نبودن دانش معلمان	۱۰.۰۹	۱۱۴	۰.۰۰
۶	روش های تدریس نامناسب	۹.۱۲	۱۱۴	۰.۰۰
۷	وجود کلاس های چندپایه	۷.۲۰	۱۱۴	۰.۰۰
۸	عدم ارتباط بین رشته تحصیلی معلمان با تدریس	۵.۲۹	۱۱۴	۰.۰۰

نتایج به دست آمده در جدول ۶ نشان می دهد که با توجه به میانگین فرضی (۳) در سطح معناداری ۰.۰۵ تفاوت میان میانگین های به دست آمده از انتخاب مدیران به موانع آموزشی از نظر آماری معنادار است.

د. موانع اقتصادی

اقتصاد شاخه‌ای از علوم اجتماعی است که به تحلیل تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات می‌پردازد. کانون توجه دانش اقتصاد بر این است که عوامل اقتصادی چگونه رفتار و تعامل می‌کنند و اقتصادهای مختلف چگونه کار می‌کنند.

جدول ۷. داده های توصیفی مربوط به نگرش افراد پاسخ دهنده به موانع اقتصادی

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	واریانس
۱	ناکافی بودن سرانه دانش آموزی	۴.۶۵۲	۰.۷۷	۰.۵۹
۲	پرداخت نشدن به موقع سرانه دانش آموزی	۴.۶۴	۰.۶۵	۰.۴۲
۳	مشارکت مالی اندک اولیای دانش آموزان به مدرسه	۴.۳۲	۰.۸۳	۰.۶۹
۴	اختصاص ناصحیح منابع و اعتبارات	۴.۲۶	۰.۷۷	۰.۵۹
۵	کسری اعتبارات آموزش و پرورش نسبت به هزینه ها	۴.۴۸	۰.۷۴	۰.۵۵
۶	انباشت مطالبات پرسنلی و رفاهی فرهنگیان طی سالهای گذشته	۴.۳۸	۰.۸۰	۰.۶۴
۷	ایجاد نشدن انعطاف بیشتر در ساختار بودجه با تأکید بر برنامه محوری در بودجه و انجام آن با بسته های برنامه ای	۴.۱۶	۰.۷۴	۰.۵۶
۸	اجرا نشدن موثر قانون اصلاح تأسیس مدارس غیرانتفاعی (به ویژه تأمین منابع مالی صندوق حمایت از موسسان مدارس غیر انتفاعی)	۳.۶۱	۱.۰۸	۱.۱۶
۹	کم توجهی به مشارکت تشکل‌های صنفی مؤسسان مدارس غیرانتفاعی در زمینه سیاستگذاری و برنامه‌ریزی‌ها	۳.۶۹	۰.۹۵	۰.۹۱

با توجه به نتایج به دست آمده درجدول ناکافی بودن سرانه دانش آموزی مهمترین مانع اقتصادی می باشد.

جدول ۸ داده های استنباطی مربوط به نگرش افراد پاسخ دهنده به موانع اقتصادی

ردیف	عوامل	T	درجه آزادی	سطح معنی داری
۱	ناکافی بودن سرانه دانش آموزی	۲۲.۹۲	۱۱۴	۰.۰۰
۲	پرداخت نشدن به موقع سرانه دانش آموزی	۲۷.۰۵	۱۱۴	۰.۰۰
۳	مشارکت مالی اندک اولیای دانش آموزان به مدرسه	۱۷.۰۱	۱۱۴	۰.۰۰
۴	اختصاص ناصحیح منابع و اعتبارات	۱۷.۷۸	۱۱۴	۰.۰۰
۵	کسری اعتبارات آموزش و پرورش نسبت به هزینه ها	۲۱.۴۹	۱۱۴	۰.۰۰
۶	انباشت مطالبات پرسنلی و رفاهی فرهنگیان طی سالهای گذشته	۱۸.۵۰	۱۱۴	۰.۰۰
۷	ایجاد نشدن انعطاف بیشتر در ساختار بودجه با تأکید بر برنامه محوری در بودجه و انجام آن با بسته های برنامه ای	۱۶.۶۹	۱۱۴	۰.۰۰
۸	اجرا نشدن موثر قانون اصلاح تأسیس مدارس غیرانتفاعی (به ویژه تأمین منابع مالی صندوق حمایت از موسسان مدارس غیر انتفاعی)	۶.۱۲	۱۱۴	۰.۰۰
۹	کم توجهی به مشارکت تشکل‌های صنفی مؤسسان مدارس غیرانتفاعی در زمینه سیاستگذاری و برنامه‌ریزی‌ها	۷.۷۹	۱۱۴	۰.۰۰

نتایج به دست آمده در جدول ۸ نشان می دهد که با توجه به میانگین فرضی (۳) در سطح معناداری ۰.۰۵ تفاوت میان میانگین های به دست آمده از انتخاب مدیران به موانع اقتصادی از نظر آماری معنادار است.

نتیجه گیری

تغییرات و تحول های پرشتاب دهه های اخیر ، در بخش های مختلف زندگی بشری ، سازمان ها را بر آن داشته تا متناسب با آنها ، منابع خودر ا به طور دائم به سازی ، بازسازی نموده و به روز نمایند. مهمترین منابع سازمانی که باید همگام با تحولات درون و برون سازمانی به طور دائم توانمند سازی ، به سازی و به روز شده و ارتقاء یابد آموزش و پرورش است.

سند تحول بنیادین با هدف تحولی زیر بنایی در آموزش و پرورش بدلیل عدم ابتناء سیستم آموزش و پرورش بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و برای نیل به اهدافی از جمله تربیت باور عمیق به اسلام و اندیشه ها و ارزش های والا و در نهایت دستیابی به چشم‌انداز و اهداف تعلیم و تربیت در افق ۱۴۰۴طراحی شده است . از آنجا که متفکرین اسلام، اصول و مبانی اندیشه‌های عقلی خود را با مبانی دینی قرآن و سنت تطبیق داده اند و هدف نهایی سند تحول بنیادین نیز دستیابی به پرورش یافتگانی با شایستگی ها و توانمندی های اعتقادی بر مبنای فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی است. اما در این راستا و در عملی شدن هر طرح موانع و مشکلات فراوانی وجود دارد که باید آنها را ریشه یابی و رفع کرد. شناسایی موانع و مشکلات خود باعث یافتن الگو و اندیشیدن به راه حل های مختلف دستیابی به راه حل آن می باشد. طرح موضوع تحول در نظام تعلیم و تربیت یکی از مسائل چالش برانگیز می باشد که از نظر سیاست گذاری، برنامه ریزی و اجرا اهمیت فراوان دارد. سند تحول بنیادین تدوین و اجرا شده است اما هر تحولی دارای مسائل و مشکلات و موانعی می باشد که به مرور باید آنها را شناسایی و رفع کرد. بدون شک متحول کردن نظام آموزشی و انجام اصلاحات اساسی در روش ها و رویکردهای آموزشی و برنامه های درسی موجود، بدون تحول در نگرش معلمان، ارتقای دانش تخصصی و سطح تسلط حرفه ای و روش آن ها کاری غیرممکن خواهد بود و این خود مستلزم اجرای فرایندی است که مسیر تحول را به سرانجام برساند. از این رو، بررسی موانع تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش امری جدی به نظر می رسد. شناخت موانع خود می تواند در رفع آن یاری رسان باشد. وقتی با نگاهی عمیق به سیستم آموزش فعلی نظر افکنده شود مشکلات و مسائل بسیاری درون این سیستم وجود دارد موجب ایجاد بسیاری از سدها و مانع ها در راه ارتقای آن خواهد بود. از جمله اینگونه مشکلات مسائل مالی و اقتصادی سازمان آموزش و پرورش می باشد که در امکان بهینه کردن مدارس و حتی تأمین کارکنان و معلمان را به سختی ممکن می سازد. همچنین تغییرات سریع و ناهماهنگ امکان سازگار شدن مدیران ، معلمان و دانش آموزان را با سیستم آموزش جدید سخت می نماید. این تغییرات سریع پر از ضوابط وقوانینی است هماهنگ شدن با آنها به سختی ممکن است. هنوز امکان آموزش تمامی معلمان و کارکنان برای تطبیق با سیستم جدید آموزشی فراهم نشده و مردم نیز آگاهی چندانی از آن ندارند همه این مسائل و سایر عوامل دست به دست هم داده اند تا مشکلاتی را پیش روی اجرای کامل سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایجاد کنند. این پژوهش قصد دارد موانع تحقق اهداف سند تحول را از دیدگاه متخصصان و مدیران مدارس ابتدایی شهر شهرکرد مورد تجزیه و تحلیل قرار داده تا به برنامه ریزان آموزش پرورش کمک کند که برای مقابله با آنها به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر چاره جویی نمایند.

منابع

حاضری، علی محمد و حداد عادل، غلام علی.(۱۳۸۷). جامعه شناسی سال چهارم آموزش متوسطه عمومی. تهران: انتشارات وزارت آموزش و پرورش.

معصومی، علی(۱۳۸۹). مقایسه تربیت و تفکر از دیدگاه دیویی و خواجه نصیر طوسی، بر گرفته از وبلاگ شخصی نویسنده.

صافی، احمد.(۱۳۸۲). تغییر و نوآوری در آموزش و پرورش ایران و چشم انداز ایران، فصل نامه نوآوری های آموزشی، شماره ۳.

قاسم پور مقدم، حسین و همکاران.(۱۳۸۹). بررسی ویژگی های برنامه درسی آموزش زبان ملی در کشورهای حوزه زبان فارسی. فصل نامه نوآوری های آموزشی.

کامیابی، شریف.(۱۳۹۰). چکیده مقالات همایش حلقه های گمشده در آموزش مبتنی بر IT، تهران: بینش نو.

کریمی، عبدالعظیم.(۱۳۸۰). سازه های دموکراسی و تربیت، تهران: پژوهشکده تعلیم و تربیت.

متین، نعمت ا....(۱۳۸۵) . بررسی میزان استفاده از یافته های پژوهشی در آموزش و پرورش، فصل نامه تعلیم و تربیت، شماره ۸۸.

صحرانورد، بهنام.(۱۳۸۸) مجموعه مقالات همایش ملی جایگاه مراکز تربیت معلم در نظام های آموزشی دنیا، اردبیل: انتشارات باغ اندیشه.

.Bell, Stalin. (2008): The Effect of Globalization and Neoliberalism on Education in Ecuador